

Rapport till KFs stämma 2023 från granskarna ur ett medlemsperspektiv om granskningen av 2022 års verksamhet, enligt de av stämman antagna principerna i Svensk kooperations kod för styrning av kooperativa ömsesidiga företag.

Uttalande från granskarna ur ett medlemsperspektiv, 5.1 i AO

Det är styrelsen som har ansvaret för att principerna i Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag följs och att detta redovisas och förklaras i styrelsens styrningsrapport.

Vi anser att vår granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande:

Vi granskare ur ett medlemsperspektiv bedömer att styrelsens styrningsrapport avseende verksamheten 2022, beskriver väl hur kodens krav ur ett medlemsperspektiv uppfylls och att beskrivningen stämmer överens med de faktiska förhållandena samt att de åtta principerna i koden i allt väsentligt har följts.

Övergripande beskrivning, 5.1 i AO

Vid stämman 2020 beslutade KF att som första kooperativa företag anta den av Svensk kooperations framtagna koden för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag (koden). KF deltog aktivt i Svensk kooperations utarbetande av koden. Redan 2017 antog KF en egen ”kod för kooperativa styrning” med i stort sett liknande innehåll. Denna kod gällde fram till stämman 2020. Styrelsen har till stämman lämnat tre styrningsrapporter utifrån den ”egna” koden vid stämmorna 2018, 2019 och 2020 samt två rapporter utifrån den av Svensk kooperations framtagna koden.

Koden är uppbyggd på principer i stället för regler och med följ **och** förklara i stället för följ eller förklara och utgör därmed en modern kod. Koden ger vägledning för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag baserat på dess etiska och värdemässiga utgångspunkter. Syftet med koden är att främja medlemsdialogen och de demokratiska beslutsprocesserna i kooperativa och ömsesidiga företag och att öka transparensen samt öppenheten i styrelsens arbete.

Efter det andra årets granskning börjar vi nu hitta arbetsformer och metoder för granskningen ur ett medlemsperspektiv. Vi kan konstatera att den mycket breda genomgång vi gjorde inledningsvis under det första året har varit till stor nytta i vårt arbete. Vi har sedan kunnat fördjupa oss i valda delar. Tidsåtgången för granskningsarbetet förra året överskred vida vad vi anade innan vi påbörjade vårt uppdrag. Under detta år har den minskat något. Att vi båda har en lång erfarenhet av att vara aktiva i olika delar av KF-sfären har underlättat vårt arbete. Vi anser att det är nödvändigt att ha denna breda erfarenhet för att kunna utföra granskningsuppdraget.

Betydelsefulla frågor som behandlats under året, 5.1 i AO

Förutom granskning av styrelsens styrningsrapport och de där bakomliggande delarna har vi utifrån ett medlemsperspektiv fokuserat på KFs kommunikation med medlemmarna - konsumentföreningarna, KFs Vision och Strategiska plan, policy, planer, ägardirektiv, riktlinjer, avtal pågående projekt samt genomförda organisations och strukturförändringar.

Genom vår granskning har vi konstaterat att vi känner en viss oro för att det finns risk för att medlemsperspektivet kan komma att bara handla om det som är direkt butiksrelaterade frågor. Dessa frågor är viktiga men medlemsperspektivet handlar ju om så väldigt mycket mer. Här har vi alla en uppgift, i våra olika roller, att tillsammans se till att betydelsen av att vara medlem inte blir urholkad och den kooperativa särarten förminskas.

När det gäller KFs hemsida, Coops hemsida, Coops kundtjänst, medlemshanteringen i CSAB, Coops/CSABs digitala Medlemspanel samt de digitaliserade medlemspunkterna i butikerna anser vi

att det är nödvändigt att klara ut hur ansvarsfördelningen mellan KFs och konsumentföreningarnas granskare ska se ut. Vi anser att dessa områden är bra exempel på områden där en samordnad granskning ur ett medlemsperspektiv är att föredra för alla parter jämfört med att 29 olika granskningar genomförs. I det nya förslaget till AO är avsnittet om samordning borttaget. Vi anser att en samordning bör ske i valda delar även om det inte regleras i AO.

Vår förhoppning är att den granskning ur ett medlemsperspektiv som vi granskare utfört tillsammans med de reflektioner och de tänkbara utvecklingsmöjligheter som vi pekar på i vår detaljerade rapport till styrelsen ska kunna komma till användning som inspel i det kontinuerliga arbetet med att utveckla KF.

Syftet med granskningen är att utifrån kodens principer säkerställa att medlemsdialogen och de demokratiska beslutsprocesserna främjas samt att transparensen samt öppenheten i styrelsens arbete ökar. Dessutom kan det förhoppningsvis bidra till att det bli tydligare vad skillnaden är i att vara ”medlem i Coop” jämfört med att vara ”medlem” i andra dagligvaruhandlares kund-klubbar.

Övrig rapport, uppställd utifrån gällande Arbetsordning, punkt för punkt:

(grå text är gällande AO)

Arbetsordning för granskare ur ett medlemsperspektiv i Kooperativa Förbundet (KF)

Denna arbetsordning är fastställd Föreningsstämman i KF 2022-04-20 och gäller tills vidare.

1. Inledning

1.1 De av Stämman valda granskarna ur ett medlemsperspektiv (granskarna) har till uppgift att i enlighet med den av KFs Stämman antagna koden för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag (koden) utföra en granskning ur ett medlemsperspektiv.

Undertecknade Catharina Andersson och Hans Eklund valdes av stämman till granskare ur ett medlemsperspektiv.

1.2 Granskarna intar en självständig och oberoende ställning i förhållande till styrelsen och vd.

Vi granskare har inte andra uppdrag eller anställning i KF koncernen. Vi har genomfört vår granskning utan administrativt stöd från KF vilket vi anser är en av förutsättningarna för att kunna göra den i en oberoende ställning.

1.3 Denna arbetsordning ska ses som en vägledning för granskarna i deras arbete. Här klargörs medlemmarnas/stämmans förväntningar vad gäller roll och huvuduppdrag.

Vi anser att vi fullgjort stämmans uppdrag eftersom vi genomfört granskningen enligt upprättad granskningsplan vilken utgår ifrån fastställd arbetsordning.

2. Granskarnas uppdrag

2.1 Granskarna har i uppdrag att lämna rapport till Föreningsstämman om sin granskning med fokus på kodens följande punkter:

2.1 Syfte och medlemsnytta

2.2 Demokratiska processer

2.3 Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande

Detta är vår rapport till stämman. Styrelsen har fått en mer detaljerad rapport om vårt arbete och våra iakttagelser, reflektioner, uppföljning av föregående rapport samt tänkbara utvecklingsmöjligheter.

2.2 En del i granskningen ska vara att granska den styrningsrapport styrelsen lämnar utifrån koden.

Styrningsrapporten som styrelsen lämnat för behandling av stämman 2023 är en viktig del i vår granskning. Vi bedömer att rapporten väl beskriver hur kodens krav har uppfyllts under året och att beskrivningen stämmer överens med de faktiska förhållandena samt att de åtta principerna i koden i allt väsentligt har följts.

2.3 Granskarna ska även granska:

- Att KF driver en verksamhet som uppfyller stadgarnas ändamålsparagraf.*

- *Följsamhet mot stämmobeslut.*
- *Styrelsens och VDs förvaltning ur ett medlemsperspektiv.*
- *Att processerna kring inflytande och medlemmens affärer med föreningen sker på ett ändamålsenligt sätt.*

Vi har löpande följt styrelsens arbete genom inläsningar av handlingar, protokoll samt övriga handlingar i form av ex. stadgar, policys; planer, ägardirektiv, riktlinjer och avtal. I detta ingår samtliga i 2.3 nämnda punkterna. Vår bedömning är att dessa delar är väl uppfyllda samt att förvaltningen ur ett medlemsperspektiv i huvudsak sköts på ett bra och ändamålsenligt sätt.

2.4 Granskarna ska se till att deras arbete dokumenteras för att säkerställa kontinuitet i granskningsarbetet över tid.

Vi upprättar kontinuerligt ett arbetsmaterial som är en intern samlad löpande mycket omfattande dokumentation avseende vår granskning av år 2022 som bl.a. innefattar minnesanteckningar och mejlkorrespondens.

2.5 Granskarna ska ha en kontinuerlig dialog och ett informationsutbyte med KF ordförande och vd.

Vi har haft en kontinuerlig både muntlig och skriftlig givande dialog med både ordförande och v.VD.

2.6 Granskarna deltar bl.a. vid KF ordförandeforum för att underlätta dialogen mellan sig och övriga förtroendevalda. De ska ges möjlighet att ta upp relevanta frågeställningar vid ordförandeforum efter avstämning med KFs ledning.

Vi har medverkat vid samtliga ordförandeforum som genomförts samt ett dialogmöte med de föreningar som ej har någon person från sig som är invald i KFs styrelse. Vi har även skickat våra kontaktuppgifter till medlemmarna (Konsumentföreningarna) i samband med enkät.

2.7 Vilken information som kan lämnas kring granskarnas arbete avgörs av dem.

Vi har rapporterat till styrelsen och dess revisionsutskott om vårt arbetes inriktning, genomförande och iakttagelser. Ingen annan information har efterfrågats.

2.8 Granskarna ska på olika sätt stödja motsvarande granskning i andra organisationer i KF-sfären.

Ännu är det endast KF som antagit Koden så samordning har ej varit aktuellt.

3. Förutsättningar för granskning

3.1 Granskarna ska ges bra förutsättningar att genomföra sin granskning.

3.2 Granskarna ska ha tillgång till dokumentation från bl.a. stämmor, ordförandeforum och styrelsens arbete. I detta ingår underlag i form av styrelsedokumentation, agendor och protokoll.

3.3 I förutsättningarna ingår även att granskarna ges tillgång till övrig dokumentation och information som de anser sig behöva för sin granskning.

Vad vi kan se har vi haft bra förutsättningar genom tillgång till styrelsens portal för alla dokument, avtal, handlingar och protokoll som behövs för att genomföra vår granskning.

4. Mötesordning

4.1 Granskarna upprättar årligen en rullande 3-årig granskningsplan vilken delges styrelsen.

Vi har upprättat en rullande 3-årig granskningsplan som delgivits styrelsen och dess revisionsutskott.

4.2. Granskarna ska:

- *kallas till samtliga möten enligt upprättad granskningsplan,*
- *minst årligen till KFs Styrelse rapportera resultatet av sin granskning,*
- *medverka vid KFs Föreningsstämma.*

4.3 Granskarna bör minst en gång per år träffa styrelsen, dess revisionsutskott och revisorn utan att företagsledningen närvarar för att säkerställa ett fullödigt informationsutbyte mellan dem.

Vi har kallats till samtliga möten enligt upprättad granskningsplan samt rapporterat såväl inriktningen i vår rullande 3-åriga granskningsplan som resultat av vår granskning till styrelsen och dess revisionsutskott och medverkat vid föreningsstämmorna. Vi har även lämnat delrapport i december om vårt arbete.

5. Rapport

5.1 Granskarna ska lämna en rapport till stämman om sin granskning ur ett medlemsperspektiv i enlighet med Koden. Rapporten ska innehålla övergripande beskrivning av den granskning som genomförts, betydelsefulla frågor som behandlats under året, att åtaganden enligt koden följs samt ett uttalande om styrelsens styrningsrapport har upprättats enligt koden.

Beskrivs i de inledande avsnitten ovan.

5.2 Granskarna ska tillsammans med revisorn lämna ett separat yttrande till stämma över granskningen av hur principerna om ersättningar till ledande befattningshavare har tillämpats.

Vi har även tillsammans med revisorn granskat och med denne lämnat separat uttalande om hur principerna för ersättningar till ledande befattningshavare har tillämpats.

Kungsängen 20230223

Östhammar 20230223

Catharina Andersson
Granskare ur ett medlemsperspektiv

Hans Eklund
Granskare ur ett medlemsperspektiv